

Rekli su o Časopisu "Gračanički glasnik"

Prof.dr. Ahmet Kasumović, redovni profesor Filozofskog fakulteta u Tuzli.

Općekulturalna seharu

"Časopis Gračanički glasnik potpuno je adekvatan kulturno-povijesni prilog bilježenju sveukupne baštine Bosne i Hercegovine. Ovaj Časopis već prvim svojim brojem inklinira izgradnji kulturnoga portreta i građanskih stvaralačkih sloboda naroda i građana ovog kraja. One je jedno od bitnih utemeljenja demokracije, valorizator kulturne prošlosti i čvrst argument za sve prave dijaloge koji se zasnivaju na istini. Istovremeno, on je i putokaz za otkrivanje, prezentiranje javnosti i ocjenjivanje raznovrsnog i bogatog kulturnog miljea Gračanice i okoline. Upravo zato časopis Gračanički glasnik istovremeno je poziv Evropi i čovjeku, poziv nauke i umjetnosti, poziv demokracije i svih građanskih sloboda, poziv svima kojima je istina mjerilo svih vrijednosti: da istraže, prouče, valorizuju i u gračaničku i svjetsku kulturno-povijesnu seharu odlože svoja saznanja o ljudima i njihovim djelima, o ukupnom duhovnom i materijalnom stvaralaštvu ljudi ovih prostora. Ta naučna, ta umjetnička, ta općekulturalna seharu prema svim mjerilima i svjetskim standardima upravo je ovaj Časopis "Gračanički glasnik".

Koncepcijski ovo glasilo zadovoljava sve informativne i bibliotečke i izdavačko-publicističke normative. Zato vjerujemo da će u pravom smislu riječi biti svojevrsna antologija sinhronih i dijahronih, kulturnih i uopće javnih zbivanja Gračanice i okoline...

...Ovakva koncepcija Časopisa Gračanički glasnik odgovarajuća je fotografija kulturnih i svih javnih zbivanja, manifestacija kulture, čiji je zadatak da

ljude harmonizira, oplemeni, obavijesti, podući i humanizira. I da obezbjeđuje dovoljno informacija i kulturologu i biznis-menu, poljoprivredniku i kućanici, ali istovremeno predstavlja garanciju da će bogata gračanička prošlost sa svom svojom neizmjerno vrijednom baštinom, u ovome Časopisu imati dobru i dostoјnu haznu. Njena prednost je u tome što nikada neće biti zaključavana, naprotiv, sve njene vrijednosti trajno će biti ponudene javnosti na uvid, sud, zaključak i poduku, a njeni sefovi bit će otvoreni za sve ovozemaljske istine o duhovnom i materijalnom stvaralaštvu, značajnim pojedincima i dogadjajima Gračanice i okoline..." (prof. dr. Ahmet Kasumović, Promotivno slovo za Gračanički glasnik 22.5.1996. (Govor na promociji prvog broja Časopisa), "Monos", Gračanička, 1996. str 4)

*Izet Handžić, prof. dopisnik
"Oslobodenja" iz Tuzle*

Kulturno čudo u Gračanici

"Među brojnim lijepim čudima u kulturnom i umjetničkom životu bošnjačkog naroda za vrijeme njegova posljednjeg stradanja, u gračaničkom kraju svakako je i pojava ovog Časopisa. A taj sveukupni stvaralački napor u kulturi, slikarstvu, književnosti, muzici i nauci je ona strana velikog bosanskog otpora koja pokazuje da se ovdje branio jedan kulturan narod Evrope.

Ne bi se čovjek toliko ni začudio da je riječ o književnom časopisu. Bilo ih je i prije rata u bosanskohercegovačkim provincijama. Ali, ovdje se radi o naučnim istraživanjima.

Kad se čudo dogodi, čovjek se zapita - otkad, kako, zašto, čime... Odgovori na ova i slična pitanja prezentirani su programskom koncepcijom Časopisa... (Novi časopisi: Kulturno čudo, prikaz prvog broja Časopisa u listu "Oslobodenje", broj nije zabilježen).

*Omer Delić, novinar Radio
Gračanice*

Mješavina donkihotskog i sizifovskog posla...

"Odmah poslije zaustavljanja rata ova izdavačka kuća (d.o.o."Monos" n.p.) pokreće i Časopis za kulturnu historiju Gračanice i njezine okoline pod naslovom "Gračanički glasnik", koji je naišao na zapažen interes u kulturnoj javnosti, ali i šire u književnim i naučnim krugovima. Vlasnik Izdavačke kuće "Monos", prof. Omer Hamzić i glavni i odgovorni urednik "Gračaničkog glasnika" prof.dr. Salih Kulenović sa Filozofskog fakulteta u Tuzli uspjeli su oko ovog glasila okupiti istaknute naučnike, književne i kulturne poslenike koima je stvarni naučni ili umjetnički zavičaj Gračanica i njezina okolina. Oni, ustvari, i "drže" ovu zanimljivu ediciju, koja na više od 100 stranica izlazi dva puta godišnje. To je prvo glasili ove vrste u historiji Gračanice koje se već nametnulo kao prepoznatljiv znak ovog grada.

Da podsjetimo: Gračanički glasnik otvara i donosi naučno potvrđene činjenice, radove i dokumenta iz bogate, ali nedovoljno istražene i proučene prošlosti Gračanice (nekadašnjeg kulturnog središta, prvo srednjovjekovne župe, zatim nahije, te prostranog bosanskog kadiluka,, kotara sreza9, otkriva i afirmiše domaće talente na polju nauke i umjetnosti, posebno iz književnosti i slike). Donosi i priloge o geografskim, etnografskim i drugim karakteristikama pojedinih dijelova ovog kraja, te o prirodnim resursima i mogućnostima daljeg njihovog ekonomskog razvoja.

Urednik i vlasnik Izdavačkog preduzeća "Monos", profesor Omer Hamzić, o izdavaštvu kaže: "Nismo krenuli s ambicijom da štampamo velike pisce, nismo smo se zanosili iluzijama da ćemo biti konkurenca najvećim izdavačkim kućama koje također imaju svoje probleme. Znali smo da nastajemo u vremenu kada je interes za

knjigu marginaliziran do zabrinjavajuće mjere. Imali smo u vidu da je borba za knjigu i u najboljim vremenima mješavina donkihotskog i sizifovskog posla... Uostalom, sada je u ovoj zemlji svaka proizvodnja ravna avanturi, jer je, uglavnom, nerentabilna i rizična - iz poznatih razloga. Tako je i u ovoj djelatnosti, koja je također neki oblik proizvodnje, naravno specifičan i na poseban način važan." (Omer Delić, "Proizvodnja" knjiga (ni)je sizifovski posao, Večernje novine, Sarajevo, 14.9.1998. TPK Revija, str. 10.)

*Mirzet Hamzić, profesor Gazi
Husrev-begove medrese Sarajevo*

"Gračanički glasnik" je definitivno uspio...

Kada su prve poslijeratne godine entuzijasti (ili nešto malo više od toga) došli na ideju da u Gračanici pokrenu "ozbiljan" časopis ličilo je to na još jedan "pohod Don Kihota na vjetrenjače." Naime, namjera je bila napraviti časopis koji bi bio jedna vrsata urneka za sve opštine u Bosni i Hercegovini sa željom da se opiše što je ova, u širim okvirima popznata kao "od posla čaršija", a u biti mjesto bogate kulturne tradicije, imala uz nastojanja da se prate i aktuelna dešavanja u najširem smislu ove rijeći.

Pitanja koja se i inače postavljaju pri pokretanju i daleko manje zahtjevnih projekata ticala su se potencijala. U prvi plan, opet kao i obično, izbjiju dva: intelektualni i finansijski faktori.

Vodeći se realnim mogućnostima, odlučeno je da se napravi časopis čiji bi svaki svezak bio u obimu oko stotinu strana i pojavljivao bi se dva puta godišnje. Datum su se sami odredili i imaju svoju neskrivenu simboliku: 25. maj kao Dan opštine Gračanica i 25. novembar kao Dan državnosti Bosne i Hercegovine.

U nastalim okolnostima teren je sasvim solidno pripremljen. Iza ovog projekta stale su, za lokalne okvire, značajne institucije i pojedinci. To je omogućilo planirano pojavljivanje prvog broja 25. maja 1996. godine. Kao i mnogi drugi projekti, ni ovaj nije ustalasao "ustajalu žabokrečinu" i nije bio pošteden dokonih komentara "sveznajućih" kako je stvar nepotrebna i kratka daha.

Uprkos poteškoćama koje su Časopis pratile (odlazak jednog od urednika u Sarajevo, odustajanje nekih utemeljitelja), vrijedni, uporni, obrazovani i nadasve svjestan značaja već materijalizovane ideje, Omer Hamzić nije se predavao. Prije svega, zahvaljujući njemu i pojedinim ličnostima koje svjedoče da Gračanica nije samo pravljenje od jednog dinara dva, Gračanički glasnik je po ustaljenom i planiranom kontinuitetu dočekao svoj šesti svezak. (...) Koliko god se činilo da i daleko privlačnije ideje nemaju izgleda na opstanak Gračanički glasnik je definitivno uspio i ima svoju zahvalu perspektivu. Naime, one je već prebolio djeće bolesti i na pragu je da preraste u instituciju koja će egzistirati sutra. (Mirzet Hamzić, Poraz materijalnog na oštici duhovnog, Večernje novine Sarajevo, TK revija, 8.3.1999. str. 11.)

*Indira Kučuk - Sorguč, novinarka
"Ljiljana"*

Materijalno neisplativ, ali dugoročno nezaobilazan projekt

Najteže je raditi onda kad drugi ni mukajet. Zapravo, najteže je provinciji kad se mora nositi s većim centrima jer ma kako kvalitetno i ma koliko prilježno i ažurno radili i kreirali, kulturni djelatnici iz manjih sredina, apriori su dezavuirani, ignorirani, zanemareni. Da ne bi svako malo "trčali na videnje" u Sarajevo ili Tuzlu, gračanički su kulturnjaci, u mnogim domenima kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, posegnuli za, uvijek rezultantnim, udruživanjem i ufanjem u vlastite

snage i mogućnosti. A, gračanička regija nikad nije oskudjevala u intelektualcima od formata, ljudima od znanja i kreativcima čija je jedina "mahana" što im je lokalpatritizam jači od svih šeherskih blagodeti.

Da, uistinu, entuzijazam i volja mogu prenebregnuti brojne teškoće, osvjedočili smo se u primjeru vrijednom isticanja a koji može poslužiti kao urnek i drugim manjim sredinama u profiliranju vlastitoga imagea. Gračanički glasnik - časopis je za kulturnu historiju Gračanice i njene okoline, koji već četiri pune godine izlazi dva puta godišnje, i samim činom redovnog izlaženja u okruženju totalne besparice i poznate anemičnosti kantonalnih struktura za sve ono s prefiksom "kultura", dokazuje da je sve moguće samo ako se hoće.

Časopis Gračanički glasnik pokrenula je grupa entuzijasta iz Gračanice koja se "okupila" oko privatne izdavačke kuće Monos-Gračanica, čiji je vlasnik Omer Hamzić, svjesno preuzeo rizik jednog ovakvog materijalno neisplativnog, ali dugoročno gledano nezaobilaznog projekta u sagledavanju kulturne prošlosti ovoga kraja.

U ovih osam brojeva (u pripremi je deveti koji bi trebao izaći u maju ove godine) sve što je urađeno, plod je individualnih naporova pojedinaca i podrške poslovnih ljudi gračaničkog kraja a, kako to izdavač tvrdi, u posljednje vrijeme i Opštine Gračanica.

U svome četvorogodišnjem trajanju objavljeno je preko hiljadu stranica teksta o Gračanici i njezinoj okolini (u širem smislu), što nije urađeno nikad do sad. Hiljadu stranica teksta izašlo je iz pera eminentnih znanstvenika - povjesničara, filozofa, povjesničara religije, umjetnosti, etnologa, ekonomista itd. Pored tih uvaženih stručnjaka koji su se "po raznim osnovama" bavili Gračanicom, gro tekstova je izašao iz radionice pisaca, istraživača, umjetnika domaće sredine.

O koncepciji časopisa, njegov pokrećač, gospodin Omer Hamzić, kaže: "Časopis jeste po svojoj koncepciji, da kažem, lokalnog tipa, što mu se možda može i prigovoriti. Ali naš cilj i jeste da istražimo historijsku, kulturnu i duhovnu baštinu upravo ovog područja, da pribilježimo najvažnije događaje iz sadašnjosti i da ih tako otrgnemo od zaborava. Nama Bošnjacima je "znano" da o sebi kao narodu malo znamo, ali, nažalost, činimo malo da više tako ne bude. Posljedice takvog stanja jako su nam dobro poznate. To nas je i ponukalo da se upustimo u ovaj posao. Možda smo u zabludi da ćemo nešto promijeniti, ali najgore je ništa ne činiti. Od početka dosljedno istrajavamo na ovakvoj koncepciji iako nas ponekad obeshrabre mišljenja da radimo neki uzaludan, da ne kažem, beskoristan posao, da je Časopis apolitičan i kao takav malo kome potreban, da se treba baviti futurom, a ne pluskvamperfektom itd. To je ipak samo ponekad."

Gračanički glasnik rijedak je i vrijedan pokazatelj da se može i mora naprijed unatoč (ne)prilikama koje prate svaki novi zametak u kulturnom promišljanju. Zato, poželimo im, barem još nekoliko hiljada kao i do sad studiozno utemeljenih i estetski relevantnih stranica teksta." (Indira Kučuk - Sorguč, Časopis protiv zaborava, Ljiljan, 3-10.4.2000. Sarajevo, 2000. str. 47)

...Gračanički glasnik časopis je kulturno-čovjekovske orientacije s tendencijom na istraživanju kulturne historije Gračanice i njezine okolice. Časopisa ovakve profilacije koji apostrofiraju jedno geografsko područje, njegovu kulturnu prošlost, zatim vjersku, socijalnu, ekonomsku, medicinsku, književnu komponentu, u našim sadašnjim uvjetima, nažalost, nema. Tu i tamo, osvane kojekakav ambiciozni projekt koji se isto tako ambiciozno i ugasi. Gračanički glasnik, zahvaljujući sluhu sredine, općinskih vlasti i sponzora, a prvenstveno želji, upornosti i entuzijazmu brojnih saradnika koji svojim

redovitim prilozima na adresu izdavača Omera Hamzića (MONOS), čine ovaj Časopis korisnim i zanimljivim, istrajava, evo, već petu godinu.

Gračanički glasnik izlazi dva puta godišnje i upotpunjeno je polivalentnim sadržajima iz domena historije i kulturne historije ovoga grada, te kratkih servis-informacija koje su neposredno vezane za aktualan trenutak Gračanice i njene okoline... (Indira Kučuk - Sorguč, Časopisi: Glasnik kulturnih istražavanja, Ljiljan, 26.6-3.7.2000. Sarajevo, 2000. str. 46)

Prof. dr. Galib Šljivo, istoričar

**"Gračanički glasnik" se
nametnuo i naučnoj i stručnoj
javnosti**

...Uredno registrovan kod nadležnih državnih organa, nenametljivo reklamiran u sredstvima javnog informisanja, bez stalnih finansijskih izvora prihoda, sumnjičavno podržavan od mnogih naših građana, Gračanički glasnik je uspio da, evo, već pet godina, redovno izlazi i da se tako nametne prosječnom građaninu kao redovno štivo kome se vjeruje... Staviše, Gračanički glasnik se nametnuo i naučnoj i stručnoj javnosti, iako mu to, bar u početku, nije bio prevashodno cilj. Nema sumnje, tome je doprinio Savjet Časopisa i Redakcija, sastavljena od ljudi koji dobro poznaju i Gračanicu i njene žitelje, a i njeno okruženje, ali i norme kojih se moraju pridržavati kod objavljivanja studija, članaka, priloga, kritika ili prikaza, odnosno likovnih ostvarenja. To se odnosi i na radove koji su objavljeni iz historije Gračanice i njene okoline i one članke, bilo da su plod posebnog izučavanja ili saopšteni na nekom od okruglih stolova ili stručnim savjetovanjima iz oblasti privrede ekonomije, zdravstva, sportskog života ili humanističkih i filozofskih grana. Sa punim povjerenjem su tako u Gračaničkom glasniku objavili svoje radove ljudi od nauke i struke, priznati stručnjaci i umjetnici. U mjeri koja

je nužna i koja se podrazumijeva u Gračaničkom glasniku nisu izostala ni gledanja iz Gračanice na opće prilike u državi Bosni i Hercegovini, ali i iz drugih krajeva na događanja u Gračanici i njenoj okolini. Na ovaj način je Gračanički glasnik, bez svake sumnje, uklonio lokalne prepreke koje ova vrsta kulturnog stvaralaštva i svjedočanstva ne podnosi.

Pa tako, iako je prvobitno Časopis bio zamišljen kao glasilo za potrebe lokalnog čitatelja, dakle, za ispitivanje lokalnih prilika i praćenje svakodnevnog razvoja ljudskog dostignuća na tom izdvojenom prostoru, ta granica je smišljena i znalački prevažidena u mjeri koja se smatra neophodnom. Upravo ovo "preskakanje" lokalne granice, uvrstilo je ovaj Časopis u onu literaturu za koju se interesuje veći broj prosječnih čitalaca, pa i naučnika i stručnjaka, ali i svih onih koji žele proširiti znanja o Gračanici i njenoj okolini ili saznati kako se izgrađuje nova budućnost. Nije nepoznato ni to, bar kad je riječ o izučavanju prošlosti u cjelini, da je kod nas do sada zapostavljeno izučavanje historija naselja i gradova, odnosno zbivanja na jednom užem području, a da bez tog istraživanja ni cjelina nije sasvim pouzdana. Osim toga, porasla je kod većine stanovnika i potreba za znanjem o onome što se neposredno odigralo upravo u najbližem okruženju..." (Izvod iz Programa obilježavanja i promocije 10. broja Gračaničkog glasnika)

Atif Kujundžić, književnik iz Lukavca:

"Gračanički glasnik" je vakuf, ili ona vrsta zadužbine, koja neovisno o odnosu sredine i savremenika - ima svoju trajnu i nos

01.

Gračanički glasnik je časopis s naglašeno kulturološkim namjerama prema Gračanici kao središtu i njezinu okolini

kao miljeu u kojem opstaje. Podnaslov u 1. broju: "Časopis za kulturnu istoriju Gračanice i njezine okoline" - varirao je iz broja u broj, do "priloga za kulturnu istoriju" i vraćanja na prvobitnu odrednicu: "Časopis za kulturnu historiju Gračanice i njezine okoline" - ne dovodeći startnu namjeru i konceptualno opredjeljenje u pitanje, ni na čas.

Nema sumnje, krug naučnika i kulturnih poslenika, koji su koncipirali i pokrenuli časopis Gračanički glasnik, maja, 1996. godine, nije se dvoumio oko profiliranja Časopisa i ciljeva koje takvom konceptom želi postići. U osnovi, u tom kružu ljudi, egzistira snažno uvjerenje da je kultura, doista - jedina opća historija čovječanstva. Makar i hipotetična, ova tvrdnja je dobra mogućnost, da se orientira aktivnost na izdavanju časopisa. Nedvosmisleno je da je pomenuti krug ljudi, istodobno, imao snažan osjećaj odgovornosti za bošnjačku komponentu kulture u gračaničkom kraju. To je presudno utjecalo na određivanje konceptualnih elemenata i ciljeva izdavanja Časopisa.

U uvodnom slovu prvoga broja Gračaničkog glasnika, prof. Mirzet Hamzić govori o poražavajućem prizvuku činjenica, prema kojima su za afirmaciju bošnjačke kulture, ili kulture Bošnjaka nerijetko, više činili stranci, nego li sami Bošnjaci, koji su je stvarali. Uz opasku, da je to doista istina - možemo misliti i reći, da je to u suštini i osnova svekolike tragične vertikale opstajanja bošnjačkoga naroda. Tako, odsustvo svijesti o tome - tragediju je produžavalo u beskraj.

Posljedice: danas imamo i u samim Bošnjacima, duboko instaliranu neslobodu, kao antibošnjaštvo. Tako se i u bitno izmijenjenim uslovima Bošnjaci i međusobno i prema svome nasleđu i tradiciji - odnose na stari način. Nerijetko neprijateljski i s omalovažavanjem kao i s neshvatljivom otvorenosću i nekritičkim odnosom prema tudim utjecajima, tradiciji i baštini.

02.

Na licu Zemlje, na topografskoj i geografskoj karti Bosne i Svetja, Gračanica kao naselje, pa i općinsko i sresko središte - opstaje cca 500 godina ili duže od pet stoljeća! Sada je jasno: toliko vremena je moralno proći, da se rode i okupe ljudi kao što su: Omer Hamzić, dr. Salih Kulenović, Ruzmir Djedović, Mirzet Hamzić, Nijaz Omerović i donatori - mecene, kao što su: Hazim Vikalo, Hajrudin Čudić, Ibrahim Šerbečić, Faruk Širbegović, Reuf Sokolović, Senahid Smajlović pa da nastane časopis - "GRAČANIČKI GLASNIK", e da bi se kulturni milje Gračanice i njezine okoline pogledao drugim očima: kao svoja prošlost i ogledalo izvan kojega nam - ne opstaje slika.

To je ono mjesto na kojem kao suvremenici i vremenu i ljudima moramo odati priznanje i reći: Aferim!

03.

Opredjeljujući se za izdavanje časopisa Gračanički glasnik pomenuti krug intelektualaca našao je za shodno da, konceptijski i praktično, uspostavljajući kulturološku dimenziju ovoga projekta omogući konačnu artikulaciju slike - predodžbe o pet stoljeća postojećem i aktivnom gračaničkom kulturnom miljeu!

Mislimo kako je upravo to - ono najznačajnije u ovoj zamisli.

Naime, veliki je broj kulturnih činjenica koje tvore taj milje, a koje nerijetko - postoje više u tragovima, u svijesti ljudi i refleksijama života nego li kao takve. Naprsto: o mnogo čemu se veoma malo znalo, a mnogo šta - sasvim je zaboravljeno i ostavljeno izvan opticaja i doticaja kulturnog života. Tako bi samo za neku godinu, bilo - objektivno nemoguće, do nekih podataka doći. Jer, dogodilo se da je časopis Gračanički glasnik bio "posljednji voz" za podatke koje je u dobrom dijelu svoga života, prilježno prikupljaо Osman Delić, rahmetli i koji je umro netom - po izlasku

1. broja Časopisa iz štampe, a čiji je prilog pod naslovom: "O kulturnim mjestima na području općine Gračanica" - objavljen u 1. broju "Gračaničkog glasnika".

Dakle, bitna kulturološka namjera časopisa "Gračanički glasnik" - jeste: istražiti i afirmirati prošlost, radi što cjelovitijeg uvida i što zrelije svijesti o trenutku i slici sadašnjosti. Naime, od 1. broja, "Gračanički glasnik" je, istina - kao posljednju u redoslijedu, ali bitnu kao i prvu u Časopisu - formirao i popunjavao rubriku pod nazivom: "Listovi gračaničkog kalendara", u kojoj predano i koncizno, hroničarski bilježi najznačajnije dogadaje iz kulturnog, privrednog i političkog života gračaničkog kraja.

Ustvari i u suštini, riječ je o savjesnom ispisivanju ljetopisa općine Gračanica u racionalnoj varijanti - od decembra, 1995. godine, pa dok "Gračanički glasnik" bude izlazio. Tako je Časopis postao bitan i kao izvor podataka i kao uputa na druge izvore. Koliko je to važno, možemo zaključiti iz primjera koji imamo u sedmom broju Časopisa. Osman Delić, u svom tekstu povodom 30-godišnjice Radija u Gračanici, žečeći nešto suvislo reći o programu radija, ne može drugačije početi nego da kaže: "Zbog nedostatka arhivske grade, nije moguće izvršiti neku ozbiljniju analizu programskih sadržaja..." Moram reći, da to meni zvuči zastrašujuće! Tolike godine rada! "Godine koje su pojeli skakavci", rekao bi Pekić! Pa, zar nije, baš to - inspiranje mozga?! Živjeli smo i radili iz sve snage, a nismo bili nigdje i nemamo ništa kao trag i dokaz svoga prisustva i pregnuća!

04.

Časopis "Gračanički glasnik" - njegov Izdavač i ljudi koji ga čine i podržavaju - okupili su značajan krug saradnika i objavili tekstove - mimo kojih se, ubuduće neće moći prosudjivati prošlost, a osmišljavati sadašnjost i budućnost Gračanice i gračaničkoga kraja.

05.

"Gračanički glasnik", ostvaruje se kao vertikala duhovnog prisustva, neupitnoga bošnjačkoga znaka na ovom prostoru. S vremenom koje uspravlja i artikulira, osmišljava projekcijama svojih značenja, "Gračanički glasnik" institucionalizira vrijednosti sredine u kojoj živi i na taj način postaje svojevrsna instanca vrjednovanja prošlosti i sadašnjosti - za budućnost.

Pouzdano, pokretači Časopisa i ljudi koji predano i odgovorno rade na njegovom izdavanju - znaju šta rade i računali su sa takvim rezultatima.

Samo opstojanje Časopisa i ugled koji uživa - svjedoči o doista novom vremenu koje živi Bosna i bošnjački narod na ovome prostoru.

06.

Čini se posebno značajnim uočiti da iza pripreme i izdavanja časopisa "Gračanički glasnik" - stoji snažna inicijativa i trajno budna savjest Omera Hamzića, vlasnika Izdavačke kuće "Monos" i izvršnog urednika Časopisa. Omer Hamzić, kao Bošnjak i građanin Bosne i Hercegovine, te konkretno grada Gračanica, jeste čovjek nešto drugačijeg kova i pojave - kojoj treba odati priznanje. Utoliko prije, ako znamo - a znamo, manje-više, kakav je posao izdavanje časopisa. Prosto kazano: izuzetno odgovoran, komplikiran i nezahvaljan. Osim toga: nije mali broj ljudi u Bosni i Hercegovini, koji bi mogli, a da finansijski i ne osjete - omogućiti slične poduhvate i u nivou najširih i najznačajnijih interesa Bošnjaka i Bosne i Hercegovine. No, niko to ne čini!

07.

Omer Hamzić, dakle, jeste od onih ljudi, u kojem, o njegovom trošku - opstaje i funkcioniра doista visok oblik bošnjačke i bosanske nacionalne i kulturne svijesti i savjesti. Mislim, kako Omeru Hamziću - kao takvom, dugujemo svaku vrstu zahvalnos-

ti, mada je očito, da su motivi njegovoga rada iznad toga. Omer Hamzić - ne računa s tim faktorom kao razlogom svoga angažmana. Naravno, on je svjestan da je "Gračanički glasnik" ona vrsta zadužbine, koja neovisno o odnosu sredine i savremenika - ima svoju trajnu i neprocjenjivu vrijednost. Činjenica da je inicijativa Omera Hamzića našla na odgovarajuću podršku u gračaničkoj kulturnoj-privrednoj sredini, takođe, ne umanjuje vrijednost njegovoga angažmana u dosljednoj realizaciji iste.

Omer Hamzić, da kažemo i to, shvatio je da su došla nova vremena. Shvatio je da će ta vremena biti nova u onoj mjeri u kojoj ih i on lično označi svojim djelatnim bićem i ostvarivanjem svojih ideja. I svojski se prihvatio posla - preuzimajući svaku vrstu odgovornosti i rizika. Na našu sreću! Sada, kad su objavljeni u časopisu "Gračanički glasnik" tekstovima i činjenicama više se ne može ništa - do smaka Svi-jeta!

Rado mislimo kako je upravo to - onaj napor koji smo dužni učiniti u svome vremenu, da bi promijenili svoj položaj, e da bi nam Svemoćni i Svemilosni - bio na pomoći. (Atif Kujundžić, Šest brojeva Časopisa "Gračanički glasnik", Kabes, Mostar, decembra, 1998. str. 73-75)

Mislimo kako je časopis kao "Gračanički glasnik" u tom smislu i značenju - baš, neuporediv. Ustvari, navikli smo da časopisi s koncepcijom iza koje se naziru slične namjere - izlaze kao rezultat rada institucija i u njima formiranih stručnih tijela, kolegija, timova i redakcija: muzeja, arhiva, univerziteta. Nasuprot tome, "Gračanički glasnik" - pojavljuje se u malom gradu, općinskom središtu i kao proizvod entuzijazma užeg kruga ljudi. Doduše, ljudi značajnog obrazovanja i iznimno visoke svijesti i odgovornosti za svoje prisustvo u vremenu i prostoru, odnosno - konkretnom društvenohistorijskom trenutku. Ono, što savršeno balansira tu nevjerojatnu pozici-

ju, jeste snaga njihove vjere: da će izdajući časopis "Gračanički glasnik", konačno stvoriti uvjete da se bitni procesi u bošnjačkom nacionalnom korpusu dovedu do kraja i u kontinuitetu otpočnu novi. Ne manje bitni. Očito, sazrijevanje i snaženje nacionalne samosvijesti Bošnjaka unutar njihovoga duhovnoga znaka i kulturno-historijskoga naslijeda - jeste jedan od tih primarnih ciljeva. Uvjereni smo, da će u tom smislu, Časopis - "Gračanički glasnik", ostati nepomućeno jasan i iznimno odgovoran izraz borbe za opstanak bošnjačkoga naroda. Svjedok o vremenu i ljudima.

Ustvari, samo tako je i mogao nastati Časopis, koji, tek u n-tom planu afirmira redakciju, savjet, saradnike, finansijere i izdavača i pojedina ostvarenja. Dakle, možemo reći da je "Gračanički glasnik" već sada planina, koja natkriljuje svoje podnože. Planina, s koje se već sada - podaleko vidi. Nije hrđavo da razumijemo da je "Gračanički glasnik" produkt, stoljećima taloženih iskustava u procesu teškog življena i mučnog opstajanja Bošnjaka na bosanskom tlu. On je proizvod konačne i neizmjerenjive odlučnosti da se stvari sa Bošnjacima i njihovom pozicijom u Bosni i Hercegovini postave drugačije. Da se temelji označe - jer dugo postoje. Da se krov i šiblje u bašči - očiste.

— "Gračanički glasnik" - to radi.

Časopis je koncepcionalni i uređivački dosljedan. Nakon pet godina izlaženja i preko 1.200 strana teksta u formatu B-5, to se vidi jasno i neupitno. Izlaženje časopisa "Gračanički glasnik", okupljanje ljudi oko njega i finansijska podrška uz koju opstaje znaće i to da je kroz dugo vrijeme potrebna ista jednostavna mudrost koju je Mula Mustafa Ševki Bašeskija uzeo kao proslov za svoj "Ljetopis": "Što je zapisano - ostaje. Što se pamti - iščeze."

Ni najmanje nije jednostavno shvatiti i razumijevati mjesto i ulogu časopisa u životu jedne kulturne sredine. Rekao bih,

to nije svakome ni dato. Zato je svaki časopis koji je nešto značio, predstavljao i kriterijum vrednovanja i impuls svojevrsne diferencijacije i dugo po prestanku izlaženja - jer, časopisi nisu vječni. Poznato je, da je izašlo puno knjiga koje, najblaže rečeno: nisu ostavile nikakav trag, jer ni u čemu nisu bile ni prosječne. Ali, nije se dogodilo da izade časopis i da se ta kulturna i kulturološka činjenica zaboravi i zaturi!

Zašto je to tako?

Prije svega zato, jer časopis izdaje grupa ljudi, a ni grupa ne uspijeva ako nema podršku sredine. Naime, puno je lakše pojedincu da gura svoje makar i u prostoru čiste fikcije i upitnog kvaliteta. Dakle, riječ je o tome da Gračanica kao "od posla čaršija" - jeste sredina koja podržava i izlaženje časopisa "Gračanički glasnik". Znamo da su o tome odlučivali pametni i savjesni ljudi, ali ćemo se usuditi i reći: "Gračanički glasnik" nas kao suvremenike u svakom slučaju i pogledu nadilazi svojim značajem. "Gračanički glasnik" je vakuf, koji će o svojim vakifima svjedočiti do krajem dana. Kataloški obrađen kako jeste, "Gračanički glasnik" se danas može izlistati u bilo kojem dijelu svijeta, pardon: planeti Zemlja.

Ponosim se što imam, makar i tako malo učešće i vezu s izlaženjem "Gračaničkog glasnika" i što se imam prava smatrati njegovim dijelom. Ponosim se što je Gračanica - baš ta čaršija koja je stala iza takvog projekta, kakvi se u BiH mogu na prste jedne ruke izbrojiti.

U ovim vremenima, časopis "Gračanički glasnik" ima poseban značaj u prostoru reafirmacije vrijednosti koje je grubom rukom ustranu odgurnuo i u pitanje doveo rat. Nabrojmo neke:

- Afirmacija kulturne baštine s bošnjačkim duhovnim znakom, kao osnova svekolike moralne obnove nakon dugovjekog nacionaliziranja i posrtanja bošnjačkog bića;
- Čuvanje i njegovanje tradicionalnih vrijednosti koje označavaju Bošnjaštvo i Bosnu i one kategorije vrijednosti koju označavamo kao moral s karakterističnim duhovnim predznakom - islamom;
- Objelodanjivanje teže dostupnih i malo poznatih kulturoloških podataka, dokumenata i činjenica iz arhiva i prostora arheoloških i etnoloških istraživanja;
- Predano i kontinuirano hroničarsko bilježenje događaja u vremenu i prostoru gračaničke općine.
- Pružanje prilike za afirmaciju ostvarenja i postignuća vrijednih, darovitih i mladih ljudi.

Nakon svega što smo rekli, trebamo reći i kome Časopis može da smeta. Časopis smeta sitnim dušama i samozvanim autoritetima, ili prosto: mediokritetima. Oni se smatraju bogomdanim i ne pristaju na recenziju kao stručno mišljenje o svome radu. Oni ne mogu prihvati da postoji grupa ljudi kao redakcija, da postoji nešto što se zove kulturna sredina, da postoje ljudi koji i pojedinačno i zajedno mogu znati više od njih! Riječ je dakle, o kukavnim pojavama koje palanačkim sindromom kao manjom svoga i u sebi obogotvorenoga duha - unose zabunu kod nedovoljno obaviještenih ljudi. Ako se uzme u analizu makar nivo njihove pismenosti, može se doći do zaključka da je riječ o krajnje efemernim pojavama koje se nastoje na brzinu izgradenim fazonom nametnuti kao autoriteti. Ustvari, njih Časopis i ne interesira. Oni samo priželjkuju mrtvilo i nedogađanje, kako bi se mogli događati samo ONI. Ali, Gračanica je čaršija koja zna ko je hadžija. (Atif Kujundžić, Riječ na promociji 9. broja "Gračaničkog glasnika", 24.5.2000. godine)

Sa promocije trećeg broja "Gračaničkog glasnika". Tema: Jesu li Bošnjaci muslimani u Drugom svjetskom ratu bili na pravoj strani. S lijeva na desno: prof. dr. Omer Ibrahimagić, prof. Omer Hamzić, rahm. prof. dr. Halim Mulaibrahimović

SADRŽAJ ČASOPISA "GRAČANIČKI GLASNIK" OD BROJA 1 DO BROJA 10

Broj 1 (maj, 1996)

Mirzet HAMZIĆ: Za početak ili uz prvi broj (uvodnik),

POVODOM

Nijaz OMEROVIĆ: Umjetnost - putovi i stranputice,

PROŠLOST

Osman DELIĆ: O kulturnim mjestima na području opštine Gračanica,

Prof.dr. Salih KULENOVIĆ: Različita etnološka građa s područja Gračanice - Stjepan Polje,

Omer HAMZIĆ i Rusmir DJEDOVIĆ: Babićani ispod Sijedog krša,

Rusmir DJEDOVIĆ: Mejdan džedid (Šarena) džamija u Gračanici,

Omer HAMZIĆ: Gospodarske prilike u Gračanici u vrijeme austrougarske uprave sa posebnim osvrtom na trgovinu,

Hajrudin ĆURIĆ: Fragmenti historije - "I polje, i brda" (bilješke o Gračanici iz 1897),

KNJIŽEVNOST

Umjesto uvoda: O književnoj rubrici "Glasnika" (Mirzet Hamzić),

Autori: Muhamed S. Mašić, Ešef Kovačević, Hajrija Bećirović, Mirza Dedić, Tajib Omerdić, Dževad Mešić, Mevludin Spahić,

Iz književne baštine: "Ženidba age Hasanage" (odlomak), bilješke o pjesmi: Rusmir Djedović i Mirzet Hamzić,

Nove knjige(ratna književna produkcija): Hajrija Bećirović, Molitva bola, (pjesme) "Grin" Gračanica, 1993. (M. Spahić); Fikret Ahmedbašić, Nišani Bosne, (pjesme) "Grin"

Gračanica, 1993. (M. Spahić); Atifa Dolinar Terzić, Tekbirima kosmos odjekuje, (pjesme) "Avicena" Sarajevo, 1996. (M. Spahić); Tajib Omerdić, Od obale do obale, (pjesme) "Monos" Gračanica, 1996. (M. Spahić); Mevludin Spahić, Mržnja zvijeri, (priповijest) "Preporod" Gračanica, 1996. godine (M. Hamzić).

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARNA ("Listao" Hasan ČALIĆ)

Crteži, slike i vinjete: ak. slikar Nijaz OMEROVIĆ

Broj 2 (novembar 1996)

POVODOM

Prof. dr. Ahmet KASUMOVIĆ: Promotivno slovo za "Gračanički glasnik",

Hazim VIKALO: "Gračanica je svijetla obara za izašla iz rata",

PROŠLOST

Rusmir DJEDOVIĆ: Srednjovjekovne feudalne familije iz okoline Gračanice,

Omer HAMZIĆ: Gospodarske prilike u Gračanici u vrijeme Turske sa posebnim osvrtom na trgovinu i urbani razvoj,

H.Mehmed HANDŽIĆ: Biblioteka H.Halil eff. u Gračanici,

O vakufima u Gračanici: dvije vakufname Gradaščevića (prijevod, prijepis i komentar),

Osman DELIĆ: Prvi vodovodi i hamami u Gračanici,

Esad S.TIHIĆ: Jedinice Domobranske dobrovoljačke pukovnije (DOMDO) na teritoriji Trebave, Ratišta i Posavine (1942-1943),

Prof. dr. Omer IBRAHIMAGIĆ: O muslimanskim formacijama tuzlanskog kraja tokom drugog svjetskog rata,

Osman PUŠKAR: "Drina" - plan četničke okupacije tuzlanske regije u proljeće 1992.

ZAVIČAJ

Dr.Amir BARAKOVIĆ: Prirodni resursi Trebave,

Prof.dr. Salih KULENOVIĆ: Različita etnološka građa sa područja Gračanice: Malešići,

Fikret AHMEDBAŠIĆ: Ispod Monja, Džakule (etnološka skica),

Mirsad GOLAĆ: Svatovsko groblje u Fazlijama,

KNJIŽEVNOST

Uvodne napomene uz rubriku "Književnost" (Mirzet Hamzić),

Autori: Muhamed Seid Mašić, Mevludin Spahić, Edvin Mujčinović, Fikret Ahmedbašić, Atif Kujundžić

Nove knjige: Omer Hamzić i Mirzet Hamzić: Odbrana Gračanice 25.5.92, "Monos" Gračanica, 1996. (M. Spahić), Amir Mašić, Bosna se porobit' ne da, (pjesme), Na trenutak prošlost nek' se vrati, (pjesme), Tamo pod suncem (pjesme za djecu), "Avicena" Sarajevo, 1996. (M. Spahić); Safet Berbić, Sjenke na mjesecima (ratne priče), "Monos" Gračanica, 1996. (M. Hamzić); Fikret ef. Pašanović, Biseri i merdžani, izbor poslaničkih s.a.v.s. hadisa koje prenose Buharija i Muslim, "Monos" Gračanica, 1996. (O. Hamzić),

Dogadanja u kulturi: "Gračanica BiH s ljubavlju" (predstavljanje Gračanice u Bosanskom kulturnom centru u Zagrebu), Naslikani Tuzlansko-podrinjski kanton (likovna izložba odabranih autora s područja Tuzlansko-podrinjskog kantona u Domu kulture Gračanica), Čovjek-muzej (o vrijednoj muzejskoj zbirci gosp. Hamida Šabića Gračanica),

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA ("listao" Hasan ČALIĆ)

Crteži, slike i vinjete: Nihad HADŽIHASANOVIĆ.

Broj 3 (maj, 1997)

POVODOM

Atif KUJUNDŽIĆ: Marginalije uz pokušaj promišljanja čovjeka, kulture i stvaralaštva

PROŠLOST

Rusmir DJEDOVIĆ: O učeštu Gračanlija u pokretu Husein-kapetana Gradaščevića,

Mr. Azem KOŽAR: Boj kod Gračanice - doprinos otporu austrougarskoj okupaciji BiH 1878.

Omer HAMZIĆ: Gospodarske prilike u Gračanici između dva svjetska rata, sa posebnim osvrtom na trgovinu,

Nijaz OMEROVIĆ: Zvuci sa Ozrena - proljeće 1992.godine,

Sead JAHIĆ: Čime smo se branili u maju 1992. godine,

Omer HAMZIĆ: Mala hronika gračaničkog rukometa,

ZAVIČAJ

Dr. Salih KULENOVIĆ: G. Orahovica - različita etnološka grada,

Fikret AHMEDBAŠIĆ: Iza Sokola, Prijeko Brdo (etnološka skica),

Jasmin MULABDIĆ, Fuad ALIĆ: Gračanički vodovod - sistem koji ima budućnost,

Fuad ALIĆ: Termomineralne i mineralne vode na području općine Gračanica,

Omer HAMZIĆ: Mala preduzeća, velika šansa - primjer gračanički,

KNJIŽEVNOST

Omer Hamzić: Muhamed Mašić i novi pjesnici Gračanice (uvodne napomene na početku rubrike)

Muhamed Seid MAŠIĆ: izbor pjesama,

Prof.dr. Izet MAŠIĆ: Tarih u književnom djelu Muhameda Mašića,

Izbor tariha Muhameda Mašića,

Novi pjesnici: Osman Garagić, Hasan Puškar, Hazim Hankušić, Atif Brkičević, Ramo Softić, Dževad Ahmetašević (Fatalna greška, odlomak iz neobjavljenog romana),

Nove knjige: I. Duraković, Izvršni odbor u ratu, uloga i doprinos Izvršnog odbora u organizaciji odbrane i otpora na području opštine Gračanica, "Info-pres" Gračanica, 1996. (O. Hamzić); Četiri godine borbe - i dalje, uloga Službe javne bezbjednosti Gračanica u odbrani grada i okoline, Služba javne bezbjednosti Gračanica, 1996. (priredili Omer i Mirzet Hamzić); Dr. Salih Kulenović, Gračanica i okolina, antropogeografske i etnološke odlike, Muzej istočne Bosne, Tuzla 1994. (Vitomir Belaj, Zmago Šmitek); Mirzet Hamzić, Samo krv ratnika je za slavu i pamćenje, "Monos" Gračanica, 1995. (O. Hamzić); Hajrija Bećirović, Slika života, "Monos" Gračanica, 1997. godine; Amir Mašić, Ti si vječna sevdalinko, "Avicena", Sarajevo 1996. godine; Fadil Buljubasić, Fudbalski klub "Lokomotiva" Muričina (1964-1994), F.K. "Lokomotiva", 1996. godine.

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA

("listao" Omer HAMZIĆ)

Crteži, slike i vinjete: ak. slikar Nijaz Omerović.

Broj 4 (novembar, 1997)

POVODOM

Prof. dr. Mustafa eff. CERIĆ: Obrazovanje, obrazovanje i opet - obrazovanje,

Prof. dr. Jusuf ŽIGA: Životno djelo Muhameda Mašića - kao opomena,

PROŠLOST

Mr. Azem KOŽAR: O nekim pitanjima bosanskohercegovačke historiografije,

Prof. dr. Adem HANDŽIĆ: O konfesionalnom sastavu stanovništva u BiH u prvim stoljećima osmanske vladavine,

Dževad F. SARAJLIĆ: Od Suljinih opanaka do "Fortunine" cipele,

Čamil NAIMKADIĆ: Kako je započet i kako se gradio Dom kulture u Gračanici,

Omer HAMZIĆ: Rezultati izbora 1990. na području opštine Gračanica,

ZAVIČAJ

Okrugli sto: Termomineralni resursi na području opštine Gračanica kao osnov podsticaja razvoja malih i srednjih preduzeća (5. 6. 1997. godine),

Dipl.ing.geol. Neven MIOŠIĆ: Termalne vode opštine Gračanica,

Dr. Salih KULENOVIĆ: Različita etnološka grada sa područja Gračanice - Pribava i Donja Orahovica,

Fikret AHMETBAŠIĆ: Običaji koji to više nisu,

KNJIŽEVNOST

Prof. dr. Asim HALILOVIĆ: Poetski glasovi Gračanice,

Iz neobjavljenih rukopisa: Edvin Mujinović (tri pjesme), Mirza Dedić (pet pjesama), Hasan Puškar (pet pjesama), Amir Mašić (tri pjesme), Mevludin Spahić (dvije pjesme),

Muhamed Sejid MAŠIĆ: Allah zove pogled u svemir (odломak iz filozofske rasprave),

Nove knjige: Gračanica od posla čaršija, poslovna karta Gračanice 1997/98. (tekst pod istoimenim naslovom: Omer Hamzić), "Monos", Gračanica 1997. (R. Djedović), Edvin Mujinović, Galebov let u svemir (pjesme), Kulturna zajednica Bošnjaka "Preporod", Općinski odbor Centar Sarajevo, Biblioteka "Avlja", 1997. (M. Spahić)

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA ("listao" Omer HAMZIĆ),

Crteži, slike i vinjete: Hajrudin JUNUZOVIĆ.

Broj 5 (maj, 1998)**POVODOM**

Prof. dr. Husein KULENOVIĆ: Nauka, a ne politika,

PROŠLOST

Omer Hamzić: Gračaničke džamije - historija i predanje,

Prof. dr. Izet MAŠIĆ: Uloga i doprinos mr. ph. Samuela Elazara u razvoju zdravstva i farmacije na gračaničkom području,

Omer HAMZIĆ: Razvoj kulturno-umjetničkog amaterizma u Gračanici s posebnim osvrtom na KUD "Adem Alić",

ZAVIČAJ

Primarius dr. Muamer MUJČINAGIĆ: Uticaj termomineralne gračaničke vode na model upale i na model-sisteme probavnog i genitourinarnog organskog sistema,

Prof. dr. Izet MAŠIĆ: Prof. dr. Mustafa Beganovač - život i djelo,

Reuf SOKOLOVIĆ: Prof. dr. Mustafa Beganovač - bio je ljudina,

Muhamed IBRAHIMOVIĆ: Prof. dr. Mustafa Beganovač - tuguju za njim i gračaničke i sarajevske mahale,

Fahrudin KURTOVIĆ: Gradovi - prijatelji Gračanice,

Fikret AHMETBAŠIĆ: Kulna mjesta na području sela Džakule,

RIJEČ

Uvodne napomene: Dvadeset godina od smrti Muhameda Seida Mašića (Omer Hamzić)

Aziz KADRIBEGOVIĆ: Muhamed Mašić - univerzalni bosanski intelektualac,

Mehmedalija eff. HADŽIĆ: Muhamed eff. Mašić kao orijentalista,

Iz stvaralačke riznice Muhameda Seida Mašića (Filozofija: Allah zove poglede u svemir II; Publicistika: O čaršiljama...; Poezija: Istiniti snovi - pjesma o susretu sa Gazi Husrevbegom u snu, Tarih u istočnoj Bosni i druge pjesme)

Nove knjige: Izet Mašić: Tarihi Muhameda Mašića, "Avicena" Sarajevo, 1996. (Mustafa Smajlović); Mevludin Spahić, Sumračno stanje (priopovijest), On Time, Sarajevo, 1998. (O. Hamzić); Atif Kujundžić i Nijaz Omerović, Put i krug ili Tumačenje domovine (pjesme i crteži), Bosanski kulturni centar Gračanica, 1998. (Nedžad Ibrišimović); Hasan Puškar, Ugašena jutra (pjesme), On Time, Sarajevo, 1998. (M. Spahić),

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA

("Listao" Omer HAMZIĆ),

Crteži, slike i vinjete: Milena ŠABIĆ - ANDREJIĆ.

Broj 6 (novembar, 1998)**POVODOM**

Omer HAMZIĆ: Neke dileme o sudbini Bosne i Bošnjaka u Drugom svjetskom ratu,

Prof. dr. Omer IBRAHIMAGIĆ: Jesu li Bošnjaci u Drugom svjetskom ratu bili na pravoj strani,

PROŠLOST

Prof. dr. Azem KOŽAR: Stanje arhivske građe općine Gračanica,

Hifzija SULJKIĆ: Gračanlige - vrhovne serijske sudsije,

Sulejman DEVEDŽIĆ, Mr. Hasan BERBEROVIĆ: Prerada drveta na području opštine Gračanica,

ZVIČAJ

Dipl. ing. Hazim VIKALO: Tuzlansko-podrinjski kanton u Federaciji BiH,

Omer HAMZIĆ: Počela izgradnja sportske dvorane u Gračanici,

Omer HAMZIĆ: Izbori 1998. godine - pomak Gračanice uljevo,

Fikret AHMETBAŠIĆ: Doborovci - Gornji Donji (etnološka skica),

Omer HAMZIĆ: Rahm. Dževadu Sarajliću - umjesto nekrologa,

RIJEČ

Omer HAMZIĆ: Opet Kikićevi susreti u Gradačcu (uvodnik),

Prof. dr. Ismet SMAILOVIĆ: O jeziku Hasana Kikića,

Hasan KIKIĆ: Duša (priopovijetka),

Amira HADŽAGIĆ: Najfrekventniji orijentalizmi u okolini Gračanice i Gradačca,

Nove knjige: Grupa autora, Ruža stablo ili nešto treće, poezija gračaničkih gimnazijalaca, priredio prof. Mehmed Nurikić, On Time, Sarajevo 1998. (O. Hamzić); Fikret Ahmedbašić, Tragom bosih tabančića (priče za djecu), On Time Sarajevo, 1998. (O. Hamzić); Mirzet Hamzić, Zvornik od izbora do Dejtonam (dokumentarno-historijski presjek), Glas Drine, Zvornik-Sapna, 1998. (O. Hamzić); Izet Mašić i saradnici, Doprinos islamske tradicije razvitku medicinskih znanosti, (izbor radova sa Naučnog skupa "Javno zdravlje i islam"), "Avicena" Sarajevo 1998. (O. Hamzić).

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA

("listao" Omer HAMZIĆ)

Crteži, slike i vinjete: Salim KULOVIĆ.

Broj 7 (maj, 1999)

POVODOM

Muhamed IBRAHIMOVIĆ: Gračanica ishodište razvoja samostalnog poduzetništva - model koji živi,

ZAVIČAJ

Okrugli sto: "Tehnološki parkovi i inkubacioni centri u rekonstrukciji i razvoju Bosne i Hercegovine" (Gračanica, 16.4.1999),

Prof. dr. Sead AVDIĆ: Modeliranje inovaciono-poslovnog centra (IPC) u uslovima Tuzlanskog kantona,

Inicijalna radna grupa: Preporuke Okruglog stola "Tehnološki parkovi i inkubacioni centri u rekonstrukciji i razvoju Bosne i Hercegovine", Gračanica, 16.4.1999.

Omer HAMZIĆ: Kratak pregled razvoja gračaničke štamparije od 1958-1998. godine,

Omer DELIĆ: Ovdje (je) Radio-Gračanica - 30 godina,

Omer HAMZIĆ: Razvoj kulturno-umjetničkog amaterizma u Miričini,

PROŠLOST

Sadik ŠEHJIĆ: Gračanički kadiluk u Zvorničkom sandžaku - neki dokumenti,

Hifzija SULJKIĆ, Omer HAMZIĆ: Gračaničke medrese, njihovi graditelji, muderisi i učenici,

Osman PUŠKAR: Savjetovanje u Sokolu 17.9.1992. godine - prekretinja odbrane ili...

RIJEČ

Omer HAMZIĆ: Hajrija Bećirović - dobrodušni rob poezije na periferiji gračaničke čaršije (uvodnik),

Mirzet HAMZIĆ: Retrospektivni pogled na poeziju Hajrije Bećirovića,

Hajrija BEĆIROVIĆ: Mali izbor poezije,

Mr. Ahmed KICO: Filozofska i teološka misao bošnjačkog učenjaka Muhameda Mašića (prvi dio),

Nove knjige: prof. dr. Omer Ibrahimagić, Bosna i Bošnjaci između agresije i mira, (izbor objavljenih tekstova od 1992. do 1995. godine), El_kalem, Sarajevo, 1998. (Suad Kurtčehajić); Sadik Šehić, Sumbuluški zapisi Mula Vrcanije, (historijski zapisi), Radio Kameleon Tuzla, 1998. (Jasmin Iamović), Mevludin Spahić, Crna kutija (pjesme), "Grin" Gračanica, 1998. godine (O. Hamzić); Amir Mašić, Čarobni svijet knjige

(pjesme za djecu), "Avicena" Sarajevo, 1998. (O. Hamzić); Hifzija Suljkić, Islam u bošnjačkoj narodnoj poeziji, "Bemust" Zenica, 1998. (O. Hamzić); Redžo ef. Fehrić, Čudan neki narod, Pres centar Dobojski Istok, 1999. (Mevludin Spahić); Omer Delić, Otpor agresiji sa Ozrena, Bosanski kulturni centar Gračanica, 1999. (O. Hamzić),

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA ("Listao" O.HAMZIĆ)

Crteži, slike i vinjete: Ekrem OSMANHODŽIĆ

Broj 8 (novembar 1999)

POVODOM

Dr. Smail Balić: Zaboren islam,

ZAVIČAJ

Prof. dr. Zijad PAŠIĆ: Uloga i značaj lokalnih razvojnih agencija, sa posebnim osvrtom na mogućnost njihovog organizovanja u TK,

Šehzada SALIBAŠIĆ: Jedan pogled na finansijska tržišta i fiskalnu politiku u BiH,

Muamera MUJČINAGIĆ: Pregled zdravstvenog stanja i karakteristična obolenja na opštini Gračanica u 1997. godini,

Omer HAMZIĆ: Mučaga Rešidbegović - majstor,

PROŠLOST:

Mina KUJOVIĆ: Gračanica u arhivskim fondovima najviših organa uprave u Bosni i Hercegovini u periodu od 1918. do 1921. godine,

Salih OSMANBEGOVIĆ: Jedan pogled na mjesto i ulogu gračaničkih intelektualaca u preobraženju svog zavičaja,

Omer HAMZIĆ: Trgovina u Gračanici poslije Drugog svjetskog rata s posebnim osvrtom na razvoj Trgovačkog preduzeća "Bosna",

šesti broj "Gračaničkog glasnika"
**Irmacija bogate, a
istražene prošlosti**
Izopis izlazi na 100 strana dva puta godišnje
• Uputene pohvale izdavaču i Redakciji
danas postaje zauzimajući
trgovačka knj. "Monos"
tance pokreće časopis
očtu historiju Gračanice
ne okoline pod názvem
"Gračanički glasnik". V
je otvorena program
čica, a zatim inven
čica u zastavu: pr
čelenović (izlazi
ček je novost "Gračanički glasnik", časopis koji treba?
Glasnik kulturnih istraživanja
ČASOPISI
Poraz materijalnog na oštiri duhovnog
ČASOPISI: Gračanički glasnik, Časopis za kulturnu historiju Gračanice i njene okoline, Izdavač: DJL MONOS, Gračanica
Časopis protiv zaborava
Kulturno čudo

Namjera izdavača je da "Gračanički glasnik" počne ispisivali neposredno knjigu o historiji, kulturi, etnologiji i gospodarstvu u ovome kraju.

Tarik NUHANOVIĆ: Neki aspekti agresije na BiH - sa posebnim osvrtom na područje opštine Gračanica,

RIJEČ:

Atif KUJUNDŽIĆ: Reminiscencija o bosansko-bošnjačkom znaku,

Atif KUJUNDŽIĆ: Četiri pjesme,

Atif KUJUNDŽIĆ: Slikarski postupak i slike A. Hundura kao katarzična vrijednost spoznaje svijeta i slobode stvaranja (esej),

Mr. Ahmed KICO: Teološka misao Muhameda Mašića (drugi dio)

Nove knjige: Sakib Mehanović, Očev fenjer (poezija), Planjax Tešanj, 1998. (Vojislava Vasiljević); Ahmed Kico, Filozofsko-teološka misao bošnjačkog učenjaka Muhameda Mašića, "Avicena" sarajevo, 1999. (prof.dr. Jusuf Žiga); Atif Kujundžić, Šta to znači biti čovjek (poezija), Bosanski kulturni centar Gračanica, NIK "Kujundžić" Lukavac, 1999. (Samir Šestan); Sadik Šehić, Dobra bivanja, monografija u povodu dvadesete godišnjice Kikićevih susreta u Gradačcu 1973-1998. (izbor radova), Bosanska riječ, Wuppertal, 1999. (Almir Zalihić); Senahid Nezirović, Taksirat (priče), Bosnia ars, Tuzla 1999. (M. Spahić); Ismet Suljić, Budenje (pjesme), izdavač autor, 1999. (M. Spahić),

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA (od 8.5.-1.11.1999.)

("Listao" Omer HAMZIĆ,)

Slike, crteži i vinjete: Ismet JALOVČIĆ

Broj 9 (maj, 2000.)

POVODOM

Fikret ef. PAŠANOVIC: Jednačina sa obadviye poznate,

ZAVIČAJ

Omer HAMZIĆ: Opštinski izbori 2000 - pobjeda SDP-a,

Dr. Muamer MUJČINAGIĆ: Formiranje opštine bolnice u Gračanici,

Fikret AHMEDBAŠIĆ: Selo Buk kod Džakula,

Omer HAMZIĆ: Likovi zavičaja - Hajrudin Mehinagić, Gračanlija iz Prve proleterske,

PROŠLOST:

Edin ŠAKOVIĆ: Hadži Halil-Efendija Trepanić i njegovi vakufi u Gračanici,

Dr. Galib ŠLIVO: Gračanica i njena okolina u spisima vojnih obavještajaca u posljednjem stoljeću osmanske uprave,

Mina KUJOVIĆ: Političke napetosti u Gračanici tokom imenovanja kotarskog predstojnika Ahmet. Ef. Borića 1919. godine,

RIJEČ:

Sadik ŠEHİC: Prijateljstvo iz "Novog behara" (književni zapis),

Mirza DEDIĆ: Bosnom plivaju sjene (poezija),

Atif KUJUNDŽIĆ: Međunarodna galerija portreta Tuzla,

Nove knjige: Atif Kujundžić, Pjesme o pticama, Print Com Tuzla, 1999. (Nijaz Alispahić); Sulejman Devedžić i Hasan Berberović, "Jadrina" Gračanica, 35 godina postojanja i rada, D.D. "Jadrina" Gračanica, 2000. (O. Hamzić); Zora odrastanja, Zbornik radova učenika osnovne škole "Doborovići" u Doborovcima, Gračanica 1999. (O. Hamzić); Mevludin Spahić, Noć posrtanja (proza), Bošnjačka zajednica "Preporod", Općinski društvo Tuzla, 1999. (O. Hamzić),

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA ("Listao" Omer HAMZIĆ)

Slike, crteži i vinjete: Enes Imamović.

Broj 10 (novembar 2000)**POVODOM**

Omer HAMZIĆ: Gračanički glasnik - kulturno-historijska hronika Gračanice

ZAVIČAJ

Omer HAMZIĆ: Opći izbori 2000 - polukorak ili status quo

Prof. dr. Izet MAŠIĆ: Život i djelo prof. dr. Halima Mulaibrahimovića

Fikret AHMETBAŠIĆ: Izumrle i raseljene familije u Džakulama od 1932.-2000. godine

PROŠLOST

Prof. dr. Galib ŠLJIVO: Gračanica u vrijeme nemira u Zvorničkom sandžaku

Sadik ŠEHİĆ: Svirac-efendija i njegov amanet

Prof. dr. Jusuf MULIĆ: Nosioci vlasti, privrede i školstva u gračaničkom srezu 1928. godine

Mina KUJOVIĆ: Proizvodni assortiman i poslovanje gračaničkih preduzeća 1950. godine

Omer HAMZIĆ: Razvoj zdravstvene djelatnosti u Gračanici - od ambulante do opšte bolnice

Dr. Muamera MUJČINAGIĆ: Ljekari Gračanice - od prve ambulante do opšte bolnice

RIJEČ

Nijaz ALISPAHIĆ: Devet soneta

Nijaz ALISPAHIĆ: Dvije pjesme (Mangala, Biranje glave)

Nijaz ALISPAHIĆ: Hronika Saliniana

Poetski glasovi Gimanzije "Dr. Mustafa Kamarić"

Nove knjige: Dr. Amir Baraković, Geologija, Rudarsko-geološko-građavinski fakultet, Tuzla, 2000. godine (Omer Hamzić); Atif Kujundžić, Priče o dječacima i psima, Monos, Gračanica 2000., (Munib Milinkić); Mehmed Imširović, Kameleoni, Zbirka karikatura, Feniks, Gračanica 2000.; (OH), Sajiba Šabić-Skelić, Stradanja i nadanja (pjesme), BZK "Preporod", Gračanica 2000, (OH); Ibrahim Mujić, Učešće MZ G. Orahovica u odbrambenooslobodilačkom ratu 1992.-1996. godine i prijem i zbrinjavanje prognanika iz Podrinja '93.-'95. godine, G. Orahovica 2000., (Mirzet Hamzić); Kikićevi susreti 2000, Književni godišnjak br. 10, Forum građana Gradačac, 2000., (OH); Ahmet Hadžiaganović, Zbirka rješenih zadataka iz matematike, odabrana poglavlja za nadarene učenike srednjih škola, geometrija, trigonometrija, analitička geometrija, D.D. "Grin" Gračanica, 2000., (OH).

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA ("Listao" Omer Hamzić)**DODATAK**

Rekli su o časopisu "Gračanički glasnik" (prof. dr. Ahmet Kasumović, prof. dr. Galib Šljivo, prof. Izet Handžić, Omer Delić, Mirzet Hamzić, Indira Kučuk Sorguč, Atif Kujundžić, književnik)

Sadržaj časopisa "Gračanički glasnik" od broja 1 do broja 10.

LIKOVNI PRILOZI: Sead Emrić, Bužim.